

управління поділяють здебільшого на правові та неправові.

Правові форми публічного адміністрування безпосередньо пов'язані з реалізацією покладених на певний орган управління його основних функцій, з проявом компетенції тієї чи іншої посадової особи щодо реалізації своїх службових повноважень. Вони передбачають чітке юридичне вираження, дотримання належним чином регламентованої правової процедури здійснення, спричиняють настання юридичних наслідків і спрямовані на досягнення певного юридичного результату, пов'язаного з встановленням чи зміною норм права, виникненням юридичних фактів, що породжують, змінюють або припиняють відповідні адміністративно-правові відносини.

До правових форм здебільшого відносять такі, як: видання управлінських актів; надання адміністративних послуг; вчинення інших юридично значущих управлінських дій; укладання адміністративних договорів.

До неправових відносять такі форми, як здійснення організаційних заходів та матеріально-технічні операції.

Основним видом форм публічного адміністрування є правові форми.

Література

1. Загальне адміністративне право: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 564 с.
2. Гончарук С.Т., Сопілко І.М. Адміністративне право: конспект лекцій. Тернопіль, 2018. 180 с.

УДК 342(043.2)

Гончарук С.Т., к.ю.н., професор,
Борщ Ю.О., здобувач вищої освіти, другий (магістерський) рівень,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПУБЛІЧНА СЛУЖБА: ДОКТРИНАЛЬНЕ ВИЗНАЧЕННЯ, ОЗНАКИ ТА СКЛАДОВІ

Важливим суб'єктом адміністративного права, ключовим компонентом публічного адміністрування є особлива категорія людей – публічні службовці, які, перебуваючи на публічній службі, покликані на професійній основі здійснювати публічно-владні функції і в процесі своєї діяльності забезпечувати реалізацію загальносуспільного (публічного) інтересу.

Законодавче визначення поняття публічної служби вперше дано в Кодексі адміністративного судочинства України. Згідно із ст. 4 (п. 17) КАСУ публічна служба – це діяльність на державних політичних посадах, у державних колегіальних органах, професійна діяльність суддів,

прокурорів, військова служба, альтернативна (невійськова) служба, інша державна служба, патронатна служба в державних органах, служба в органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування [1, ст. 4].

З даного визначення можна виокремити певні ознаки публічної служби.

По-перше, це, як правило, професійна діяльність осіб на публічних посадах в державних органах або органах місцевого самоврядування.

По-друге, така діяльність здебільшого здійснюється на постійній основі (інколи – визначений період).

По-третє, її призначенням є здійснення завдань і функцій, які мають загальносуспільне, публічне значення та пов'язані з обслуговуванням загальносуспільного, публічного інтересу, метою якого є забезпечення належних умов для реалізації громадянами своїх законних прав, свобод і інтересів.

По-четверте, вона здійснюється на платній основі за кошти державного або місцевого бюджетів.

Публічна служба є багатофункціональним, поліструктурним явищем. Вона не обмежується лише державною діяльністю та здійсненням публічно-управлінських функцій з боку органів публічної адміністрації, а розуміється функціонально значно ширше і охоплює різні форми діяльності щодо забезпеченню публічного інтересу.

Таким чином, доктринально публічну службу можна визначити як здійснювану на постійній і платній основі професійну діяльність осіб, які займають посади в державних органах і органах місцевого самоврядування, та здійснюють публічно-владні повноваження з метою реалізації публічного інтересу.

Основними складовими публічної служби є *діяльність на державних політичних посадах, державна служба та муніципальна служба*. Водночас, не всі із визначених в законі видів публічної служби можна віднести до наведених вище складових цієї служби. Це стосується, наприклад, суддів, прокурорів, військової та альтернативної (невійськової) служби, патронатної служби. Не всі з названих категорій службовців можна віднести до державної служби. Очевидно, потрібно виділяти і інші складові публічної служби.

Діяльність на державних політичних посадах передусім стосується діяльності на вищих керівних посадах у державі, а саме це посади Президента України, Прем'єр-Міністра України, членів Кабінету Міністрів України, перших заступників та заступників міністрів, народних депутатів України, Уповноваженого Верховної Ради з прав людини; Голови Верховного Суду України, Генерального прокурора України, Директора Національного антикорупційного бюро, Керівника спеціалізованої антикорупційної прокуратури та інших високопосадовців.

Ці посадові особи не є державними службовцями. Для даної категорії публічних службовців Конституцією та законами України визначено особливий порядок вступу їх на відповідну політичну посаду, діяльності на своїх посадах, її припинення, їх підзвітності та підконтрольності, несення відповідальності та ін. За неналежне виконання обов'язків на своїх посадах вони несуть політичну відповідальність, а не дисциплінарну відповідальність як державні службовці.

Згідно з Законом України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року *державна служба* – це публічна, професійна, політично неупереджена діяльність із практичного виконання завдань і функцій держави, зокрема щодо: 1) аналізу державної політики на загальнодержавному, галузевому та регіональному рівнях та підготовки пропозицій стосовно її формування, у тому числі розроблення та проведення експертизи проектів програм, концепцій, стратегій, проектів законів та інших нормативно-правових актів, проектів міжнародних договорів; 2) забезпечення реалізації державної політики, виконання загальнодержавних, галузевих і регіональних програм, виконання законів та інших нормативно-правових актів; 3) забезпечення надання доступних і якісних адміністративних послуг; 4) здійснення державного нагляду та контролю за дотриманням законодавства; 5) управління державними фінансовими ресурсами, майном та контролю за їх використанням; 6) управління персоналом державних органів; 7) реалізації інших повноважень державного органу, визначених законодавством

До різновидів публічної служби належить і *служба в органах місцевого самоврядування (муніципальна служба)* - професійна, на постійній основі діяльність громадян України, які займають посади в органах місцевого самоврядування, що спрямована на реалізацію територіальною громадою свого права на місцеве самоврядування та окремих повноважень органів виконавчої влади, наданих законом. Правовою базою цього виду служби, насамперед, є закони: «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про службу в органах місцевого самоврядування».

Література

1. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 лип. 2005 р. (в редакції Закону № 2147-VIII від 03.10.2017). *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 48. Ст. 436.
2. Про державну службу: Закон України від 10 груд. 2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 6. Ст. 73.
3. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 чер. 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 33. Ст. 175.